

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 312/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kubík, advokát, s. r. o., Staré Grunty 162, Bratislava, IČO 47 233 931, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Kubík, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cbs 1/2011 z 25. apríla 2018, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 MObdov 22/2008 z 30. novembra 2010, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 MObdov 13/2011 z 19. marca 2015, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Obo 20/2018 z 13. augusta 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť bez uvedenia ďalšieho procesného postupu.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu č. k. 1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020 vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu ako právny nástupca po pôvodnom žalobcovi [REDAKOVANÉ], na základe zmluvy o postúpení pohľadávky sa podanou žalobou domáhal

proti žalovanému [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“), nárokov na zaplatenie náhrady škody a bezdôvodného obohatenia. Konanie bolo vedené na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 29 Cb 1/2000. Krajský súd v rozsudkom č. k. 29 Cb 1/2000-1117 z 1. marca 2007 rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zdržať sa akéhokoľvek i čiastkového využívania znalosti alebo skúsenosti tvoriacich predmet know how žalobcu. Ďalej krajský súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 003 279 719 Sk (33 302 785,60 eur) spolu s úrokom z omeškania z titulu bezdôvodného obohatenia a náhrady škody.

4. Žalovaný podal proti predmetnému rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom č. k. 3 Obo 141/2007-1236 zo 7. augusta 2008 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

5. Proti predmetnému rozsudku najvyššieho súdu bolo zo strany generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podané mimoriadne dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom č. k. 1 MObdov 22/2008 z 30. novembra 2010 tak, že zamietol mimoriadne dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sumu 14 122 409,21 eur žalobcovi v 2. rade, ktorým sa po zmene účastníkov konania počas konania o mimoriadnom dovolaní stal sťažovateľ. V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a odvolací rozsudok najvyšší súd zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný podal proti rozhodnutiu dovolacieho súdu ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. III. ÚS 212/2011-140 z 18. októbra 2011 tak, že konštatoval porušenie označených práv žalovaného, rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 MObdov 22/2008 z 30. novembra 2010 zrušil a vec vrátil dovolaciemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd vytkol najvyššiemu súdu nesprávne zloženie senátu, ktorý vo veci rozhodoval, a nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia. Ústavný súd uložil najvyššiemu súdu, aby opätovne rozhodol o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora.

7. Najvyšší súd opätovne rozhodol o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora uznesením č. k. 1 MObdov 13/2011 z 19. marca 2015, ktorým zrušil rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 3 Obo 141/2007 zo 7. augusta 2008 a rozsudok krajského súdu č. k. 29 Cb 1/2000 z 1. marca 2007 v napadnutej časti a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ podal proti predmetnému rozhodnutiu najvyššieho súdu z 19. marca 2015 ústavnú sťažnosť, ktorú s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) odôvodnil neprijateľnosťou zásahov do právoplatných rozhodnutí súdov cestou mimoriadneho dovolania a neoprávneným zásahom do princípu právnej istoty zo strany najvyššieho súdu.

9. Ústavný súd rozhodol o ústavnej sťažnosti sťažovateľa uznesením č. k. II. ÚS 122/2016-57 z 11. februára 2016 tak, že ústavnú sťažnosť odmietol. V odôvodnení uznesenia ústavný súd okrem iného uviedol, že z porovnateľných rozhodnutí ESLP z ostatného obdobia sa dá vyvodiť záver, že ESLP nevyklučuje prípustnosť zrušovania právoplatných rozhodnutí súdov na základe mimoriadnych opravných prostriedkov, t. j. in abstracto nepovažuje inštitút mimoriadneho dovolania za neprípustný, ale naopak, vo viacerých ďalších rozhodnutiach pripúšťa potrebu

prielomu do res iudicata s ohľadom na konkrétne okolnosti zrušovaného právoplatného rozhodnutia.

10. Po vrátení veci na súd prvej inštancie sťažovateľ, poukazujúc na judikatúru ESLP, opakovane namietal neprípustnosť zásahu do jeho práva na spravodlivé súdne konanie a práva na súdnu ochranu tým, že súdy procesne neprípustným a protiústavným spôsobom opätovne prejednávali vec, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá. Sťažovateľ tiež opakovane poukazoval na to, že k znovuotvoreniu už právoplatne rozhodnutej veci došlo na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora v situácii, keď žalovaný predtým sám nepodal dovolanie. Poukázal v tomto smere na ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít, na zjednocujúce stanovisko kolégií najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015, ako aj na viaceré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu (nález č. k. III. ÚS 179/2013 z 18. júla 2013, stanovisko pléna ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015).

11. Krajský súd následne rozsudkom č. k. 7 Cbs 1/2011 25. apríla 2018 priznal sťažovateľovi nárok na zaplatenie 7 852 123,50 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol.

12. Na základe podaného odvolania následne najvyšší súd ako odvolací súd rozsudkom č. k. 5 Obo 20/2018 z 13. augusta 2019 sčasti rozsudok krajského súdu zmenil tak, že pôvodne priznaný nárok zamietol a v zamietavej časti rozsudok krajského súdu potvrdil.

13. Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku najvyššieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020 odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

14. Proti napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Opätovné prerokovávanie už právoplatne rozhodnutej veci trpí vadou nezákonnosti od začiatku, keďže prebiehalo na základe neprípustného, a teda nezákonného mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora. Podľa presvedčenia sťažovateľa túto nezákonnosť „nového konania“ bolo a je možné napraviť iba tak, že sťažovateľovi bude priznaný jeho nárok tak, ako bol právoplatným rozhodnutím súdu priznaný predtým, než došlo k jeho nezákonnému zrušeniu na základe procesne neprípustného mimoriadneho dovolania.

b) V následnom konaní sa súdy podstatnými námietkami sťažovateľa o celkovej nezákonnosti opätovného prerokovávanía a nového rozhodovania už rozhodnutej veci buď nezaoberali vôbec alebo sa formalisticky uspokojili s odkazom na iné rozhodnutia súdov, ktoré danú otázku prípustnosti mimoriadneho dovolania podľa sťažovateľa nezákonne rozhodli.

c) Poukazujúc na judikatúru ESLP (Giuran proti Rumunsku, sťažnosť č. 24360/04), sťažovateľ uvádza, že princíp právnej istoty neumožňuje účastníkom konania, aby sa dožadovali obnovy konania iba z dôvodu opätovného prejednania a nového rozhodnutia vo veci. Samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom na opätovné preskúmanie veci. Odklon od tohto princípu je odôvodnený iba v prípadoch, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru. Preskúmanie právoplatných a záväzných rozhodnutí nemôže byť považované

za maskované odvolanie a princíp právnej istoty môže byť daný bokom iba pre účely zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri napríklad Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99) a napravenia „vád najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8269/02).

d) Dôvody uvádzané v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora spočívali výlučne v odchylnom právnom posúdení otázok prejednávaných súdmi v pôvodnom konaní. Nešlo teda o otázky, ktoré by spadali pod okruh prípustných dôvodov v zmysle judikatúry ESLP – náprava omylov a vád, ktoré majú podstatný vplyv na právny systém. Dôvody, pre ktoré došlo k prelomeniu princípu stability súdneho rozhodnutia a právnej istoty, spočívali výlučne v požiadavke generálneho prokurátora na zabezpečenie právnej čistoty v zmysle jeho právneho posúdenia. Je tiež nepochybné, že dôvody, pre ktoré generálny prokurátor požadoval zásah do princípu právnej istoty a z dôvodov ktorých aj k tomuto zásahu došlo, sa týkali skutočností, ktoré boli predmetom skúmania v pôvodnom konaní a v rámci konania o mimoriadnom dovolaní neboli predložené žiadne skutočnosti alebo argumenty, ktoré by nebolo možné predložiť už v priebehu prejednávania veci súdom prvej inštancie a odvolacím súdom.

e) V zmysle judikatúry ústavného súdu a najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľ poukázal, je zrejmé, že podľa vtedy platných predpisov neboli na zásah do princípu právnej istoty splnené ani procesné podmienky vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Za týchto okolností je zrejmé, že novým procesom opätovného preskúmania raz rozhodnutej veci výlučne z dôvodov iného právneho posúdenia už rozsúdených otázok, došlo k „maskovanému“ ďalšiemu odvolaciemu konaniu, zrejmemu vybočeniu z rámca prípustného v zmysle ústavy a dohovoru a k porušeniu princípu právnej istoty spôsobom porušujúcim právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Súčasne došlo aj k porušeniu práva na pokojné užívanie majetku v zmysle čl. 1 dodatkového protokolu, a to z dôvodu, že „znegovaním“ právoplatného a vykonateľného rozsudku priznávajúceho sťažovateľovi právo na peňažné plnenie bol protiprávne navodený právny stav umožňujúci žalovanému domáhať sa proti sťažovateľovi vrátenia aj tých peňažných plnení, ktoré už dobrovoľne a na základe uzavretej dohody o urovnaní zaplatil a ktorých sa žalovaný aj domáha v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 64/2011. Postupom konajúcich súdov došlo k úplnému pozbaveniu významu pôvodného právoplatne ukončeného konania

f) Sťažovateľ namieta aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie spočívajúce v porušení princípu rovnosti zbraní z dôvodu, že štát, ktorý má byť garantom nezávislosti justície, nielenže účelovo menil pravidlá konania v svoj prospech (Lex Tipos – zákon č. 484/2008 Z. z.), ale jeho funkcionári – generálny prokurátor, zrejme intervenoval na najvyššom súde úplne mimo prípustného právneho rámca na základe osobnej známosti so sudcami tak, ako to avizoval v rozhovore s vtedajším ministrom financií [REDACTED].

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva na pokojné užívanie majetku (čl. 1 dodatkového protokolu) rozhodnutím krajského súdu a rozhodnutiami najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 22/2008 z 30. novembra 2010:

16. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

17. Z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 22/2008 z 30. novembra 2010, ktorý sťažovateľ touto ústavnou sťažnosťou napáda, bol napadnutý už žalovaným ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. mája 2011. Ústavný súd rozhodol o ústavnej sťažnosti žalovaného nálezom č. k. III. ÚS 212/2011 z 18. októbra 2011 tak, že konštatoval porušenie základného práva žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 22/2008 z 30. novembra 2010 a tento rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

18. Vychádzajúc z popísaného priebehu konania, ústavný súd konštatuje, že vzniknutý procesný stav – zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 22/2008 z 30. novembra 2010 nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 212/2011 z 18. októbra 2011 vylučuje, aby najvyšší súd predmetným napadnutým rozsudkom porušoval označené práva sťažovateľa. Z tohto dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 13/2011 z 19. marca 2015:

19. Z § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

20. Prekážka už rozhodnutej veci (res iudicata) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

21. Ústavný súd uvádza, že sťažovateľ aj v predchádzajúcej ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 22. júla 2015 tak, ako aj v predmetnej ústavnej sťažnosti, okrem iného namietal aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 MObdoV 13/2011 z 19. marca 2015, ktoré malo spočívať v tom, že najvyšší súd vyslovil v posudzovanej veci prípustnosť mimoriadneho dovolania napriek tomu, že žalovaný pred podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi nepodal (riadne) dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a teda nevyčerpal všetky opravné prostriedky proti rozsudkom, ktoré boli napadnuté mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, a zároveň sťažovateľ najvyššiemu súdu vyčítal, že nezohľadnil a nevysporiadal sa vo svojom rozhodnutí s najnovšou judikatúrou ESLP týkajúcou sa prípustnosti inštitútu mimoriadneho dovolania.

22. Uznesením č. k. II. ÚS 122/2016 z 11. februára 2016 ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol pri predbežnom prerokovaní z dôvodu nedostatku svojej právomoci, ako aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V odôvodnení svojho uznesenia sa ústavný súd vysporiadal s námietkou sťažovateľa spočívajúcou v tom, že najvyšší súd vyslovil v posudzovanej veci prípustnosť mimoriadneho dovolania napriek tomu, že žalovaný pred podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi nepodal (riadne) dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a teda nevyčerpal všetky opravné prostriedky proti rozsudkom, ktoré boli napadnuté mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu uviedol, že v posudzovanej veci sa podľa názoru ústavného súdu nedala účinná ochrana práv žalovaného dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, keďže dovolanie nebolo prípustné, a teda nepredstavovalo opravný prostriedok, ktorý bol žalovanému k dispozícii a ktorý mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v rozsahu námietky sťažovateľa [o prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, a tým neprípustnosti mimoriadneho dovolania] nevzhladol porušenie označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd sa vyjadril aj k námietke sťažovateľa o porušení práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 MObdoV 13/2011 z 19. marca 2015 z dôvodu nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania s aktuálnou judikatúrou ESLP, ku ktorej uviedol, že ide o námietku, ktorá predstavuje vo svojej podstate námietku nesúlady inštitútu mimoriadneho dovolania upraveného v Občianskom súdnom poriadku, ktorý je platnou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda jeho nesúlady s medzinárodnou zmluvou, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, čo predstavuje dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Ústavný súd však zároveň vyhodnotil túto časť argumentácie sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú s odôvodnením, že z aktuálnej judikatúry ESLP nemožno vyvodit' jednoznačný záver o nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania upraveného v právnom poriadku Slovenskej republiky s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na podporu tohto záveru ústavný súd poukázal na relevantné časti odôvodnení tých rozhodnutí ESLP (DRAFT-OVA, a. s. proti Slovenskej republike, rozsudok z 9. 6. 2015, sťažnosť č. 72493/10, COMPCAR, s. r. o., proti Slovenskej republike rozsudok z 9. 6. 2015) smerujúcich proti Slovenskej republike, ktorými vo všeobecnosti argumentoval sťažovateľ a z ktorých vyvodil, že ESLP nepovažuje inštitút mimoriadneho dovolania paušálne za nezlučiteľný s čl. 6 ods. 1

dohovoru, keďže zásah do princípu právnej istoty pripúšťa a považuje za súladný s čl. 6 ods. 1 dohovoru vtedy, ak je to v záujme napravenia podstatných väd napadnutého konania, resp. rozhodnutia či justičných omylov. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a príslušnej dokumentácie ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd ústavným súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia bližšie špecifikované požiadavky na preskúmanie právoplatných rozhodnutí primerane zohľadnil aj vo veci sťažovateľa. Navyše, ústavný súd zdôraznil, že skutočnosť, že rozsudky napadnuté mimoriadnym dovolaním trpeli závažnými nedostatkami, indikoval už ústavný súd vo svojom náleze č. k. III. ÚS 212/2011 z 18. októbra 2011, ktorým bolo zrušené pôvodné rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní, pričom ústavný súd nevidel dôvod spochybňovať svojej predchádzajúce rozhodnutie. Nad rámec ústavný súd uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje vecné výhrady proti námietkam generálneho prokurátora obsiahnutým v jeho mimoriadnom dovolaní a spôsobu, ako sa s nimi vysporiadal najvyšší súd v napadnutom uznesení, nekonkretizoval, nepovažoval za potrebné podrobiť napadnuté uznesenie hĺbkovej vecnej analýze o to viac, že táto by vo všeobecnosti nezodpovedala jeho ústavnému postaveniu a úlohám, ktoré plní pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

23. Na základe uvedených skutočností možno bez pochybností konštatovať, že predošlé rozhodnutie ústavného súdu o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa pre jej zjavnú neopodstatnenosť v okolnostiach danej konkrétnej veci nemožno považovať za rozhodnutie „o podmienkach konania“, ako to má na mysli ustanovenie § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, ktoré by bolo možné dodatočne splniť (ako to je napr. pri nesplnení zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti, obdobne pozri I. ÚS 37/05, II. ÚS 220/2017, IV. ÚS 54/2020). Takéto rozhodnutie, naopak, vytvára prekážku veci rozhodnutej. Keďže napadnuté uznesenie najvyššieho súdu už bolo ústavným súdom kvázi meritórne preskúmané, je ústavná sťažnosť smerujúca proti totožnému uzneseniu neprípustná a ústavný súd ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Cbs 1/2011 z 25. apríla 2018 a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 5 Obo 20/2018 z 13. augusta 2019:

24. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pritom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

25. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

26. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

27. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Cbs 1/2011 z 25. apríla 2018 opravný prostriedok, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd odvolací, ktorý v prípade zistenia zásahu súdu prvej inštancie do základných práv alebo slobôd sťažovateľa (či už svojím rozhodnutím alebo postupom) bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu. Obdobný záver možno urobiť aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu č. k. 5 Obo 20/2018 z 13. augusta 2019, proti ktorému sťažovateľ využil možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok v podobe dovolania, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd dovolací.

28. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu č. k. 7 Cbs 1/2011 z 25. apríla 2018 vylučuje právomoc ústavného súdu. Obdobne právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu č. k. 5 Obo 20/2018 z 13. augusta 2019 v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uplatnená v ústavnej sťažnosti sa prekrýva s argumentáciou uvedenou v dovolaní proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a námietky sťažovateľa týkajúce sa posúdenia zákonnosti opätovného prejednávania právoplatne rozhodnutej veci na základe neprípustného mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora napadnutého rozsudku najvyššieho súdu boli predmetom skúmania dovolacím súdom. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.4. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020:

29. Čo sa týka napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ neuvádza vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnu argumentáciu, ktorou by z ústavnoprávneho hľadiska namietal porušenie svojich konkrétnych práv garantovaných ústavou a dohovorom právnymi závermi najvyššieho súdu, v zmysle ktorých odmietol sťažovateľom podané dovolanie ako neprípustné a celú argumentáciu uplatnenú vo svojej ústavnej sťažnosti sústredil v námietke nezákonnosti konania pred všeobecnými súdmi po vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie uznesením najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho č. k. 1 MObdo V 13/2011 z 19. marca 2015 na základe (podľa sťažovateľa) neprípustného a nezákonného mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora.

30. V nadväznosti na sťažovateľom uplatnenú argumentáciu ústavný súd uvádza, že o tom, že do základných práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 MObdo V 13/2011 z 19. marca 2015 zasiahnuté nebolo, právoplatne rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 122/2016 z 11. februára 2016 (k tomu pozri aj bod 22 odôvodnenia tohto uznesenia). Keďže podľa právoplatného uznesenia ústavného súdu bol postup a rozhodnutie najvyššieho súdu v súlade s ústavou aj dohovorom [prieskum skoršieho rozhodnutia ústavného súdu je pritom podľa § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde vylúčený], nemohla samotná skutočnosť, že všeobecné súdy vec následne prerokovali, sama osebe byť dôvodom porušenia sťažovateľom označených práv. Uvedený záver prijal aj najvyšší súd v napadnutom uznesení, v ktorom, poukazujúc na judikát R 37/2019, uviedol, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia najvyššieho súdu

o mimoriadnom dovolaní, a konanie, ktoré naň nadväzovalo, tvorí jeden celok. V štádiu po vydaní kasačného uznesenia dovolacieho senátu najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 13/2011 z 19. marca 2015, ktorým bol zrušený skorší rozsudok odvolacieho súdu č. k. 3 Obo 141/2007-1236 zo 7. augusta 2008 a rozsudok krajského súdu č. k. 29 Cb1/2000-1117 z 1. marca 2007, tak išlo o pokračovanie v konaní iniciovanom žalobou pôvodného žalobcu z 28. decembra 1999 doručenou krajskému súdu 7. januára 2000. V predmetnom konaní tak nešlo o (opätovné) preskúmavanie právoplatne rozhodnutej veci, ako to mylne (a účelovo) prezentoval sťažovateľ, ale konajúce súdy rozhodovali o žalobe jeho právneho predchodcu z 28. decembra 1999, pričom v konaní boli povinné rešpektovať právne záväzný názor dovolacieho súdu v súlade s ustanoveniami § 243d ods. 1 OSP, resp. § 455 CSP, ako to uviedol v napadnutom rozsudku aj odvolací súd. Súd prvej inštancie a aj odvolací súd tak vychádzali zo skutočností, ktoré vyšli počas celého konania najavo po zohľadnení právne záväzného názoru dovolacieho súdu. Najvyšší súd zdôraznil, že práve postup, akého sa v spore domáhal sťažovateľ po vydaní uznesenia najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 13/2011 z 19. marca 2015, potierajúci kasačnú záväznosť rozhodnutia dovolacieho súdu, by bol v rozpore so zákonom. Ďalej dovolací súd vzhľadom na dovolaciu argumentáciu sťažovateľa, z ktorej vyplýva predovšetkým jeho nesúhlas s kasačným uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 MOBdoV 13/2011 z 19. marca 2015, konštatoval, že súdy nižšej inštancie nedisponovali oprávnením posudzovať, či dovolací súd správne posúdil otázku prípustnosti podaného mimoriadneho opravného prostriedku, ale naopak, boli týmto rozhodnutím s poukazom na znenie § 243d ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016, resp. § 455 CSP viazané. Rovnako ani dovolací súd nebol oprávnený v prebiehajúcom dovolacom konaní posudzovať, či v skoršom dovolacom konaní senát najvyššieho súdu správne vyhodnotil otázku prípustnosti mimoriadneho dovolania. Otázkou posúdenia, či dovolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 MOBdoV 13/2011 správne vyhodnotil prípustnosť mimoriadneho dovolania, bol oprávnený sa zaoberať výlučne ústavný súd, ktorý ústavnú sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu č. k.1 MOBdoV 13/2011 z 19. marca 2015 uznesením č. k. II. ÚS 122/2016 z 11. februára 2016, ako je už uvedené, odmietol.

31. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom žiadnym ústavnoprávne relevantným spôsobom nespochybnil právne závery najvyššieho súdu vyjadrené v napadnutom uznesení a obmedzil sa iba na opakovanie svojej argumentácie, ktorú uplatnil už pred odvolacím súdom a tiež pred súdom dovolacím, čím stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd teda v okolnostiach tejto veci dospel k záveru, že právnej argumentácii sťažovateľa chýba ústavnoprávny rozmer, keď vo svojej ústavnej sťažnosti v zásade len opakovane spochybňuje prípustnosť mimoriadneho dovolania a zákonnosť opätovného prejednávania už raz právoplatne rozhodnutej, hoci následne zrušenej a na ďalšie konanie vrátenej veci a snaží sa zvrátiť napadnuté uznesenie vo svoj prospech, a to napriek tomu, že na jeho námietky dal odpoveď už ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 122/2016 a v ďalšom konaní sa s jeho námietkami riadnym a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadali odvolací súd a dovolací súd.

32. S ohľadom na uvedené odmietol ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020 ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.5. K nesplneniu zákonom ustanovených náležitostí:

33. V závere ústavný súd poznamenáva, že ústavnú sťažnosť bolo možné odmietnuť i pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú ústavnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, k svojej ústavnej sťažnosti síce priložil plnomocenstvo na jeho zastupovanie advokátom pred ústavným súdom, avšak toto plnomocenstvo udelené 19. apríla 2011 nespĺňa zákonné náležitosti uvedené v § 43 zákona o ústavnom súde. Uvedené plnomocenstvo znelo výslovne na zastupovanie „v konaniach pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo veci porušenia práv spoločnosti [REDAKOVANÉ], zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd“ a v plnomocenstve úplne absentuje identifikácia odporcu, proti ktorému by podanie ústavnej sťažnosti malo smerovať, označenie rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým mali byť označené základné práva sťažovateľa porušené, ako aj označenie základných práv a slobôd, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, ktorý uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje (m. m. II. ÚS 69/2018, II. ÚS 102/2019).

34. Zároveň sťažovateľ k ústavnej sťažnosti v rozpore s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde s výnimkou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu č. k.1 ObdoV 2/2020 z 21. októbra 2020 nepriložil kópiu napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu, ktorých prieskumu sa domáhal.

35. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatný najmä § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené zvoleným advokátom (IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 644/2014, II. ÚS 660/2016).

36. Inak povedané, zákonnou náležitosťou kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je (okrem iných náležitostí) aj formulácia návrhu rozhodnutia (petit), ktorá musí byť vymedzená presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohla byť prevzatá do výroku rozhodnutia ústavného súdu.

37. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť vykazuje nedostatok zásadného charakteru spočívajúci v tom, že v jej petite sťažovateľ žiada vysloviť porušenie označených práv, no neuvádza, akým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom mali byť označené práva sťažovateľa porušené. Samotný rozsah ústavnej sťažnosti možno vyvodiť až z druhej časti

sťažnostného petitu, v ktorom sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj z odôvodnenia samotnej sťažnosti.

38. Z uvedeného je zrejmé, že ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje jasný (jednoznačný) návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania ústavným súdom sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať ex offio. Na taký postup slúži inštitút obligatórneho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry taktiež jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 664/2017, II. ÚS 395/2019, II. ÚS 132/2020).

39. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahovala návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) vymedzený v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy a § 45 a § 123 zákona o ústavnom súde, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie v uvedenej veci, a v dôsledku uvedeného nedostatku by ústavný súd takto navrhovaný petit nemohol premietnuť do svojho rozhodnutia.

40. Vzhľadom na skutočnosť, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí malo takú povahu, že odstránenie týchto nedostatkov ústavnej sťažnosti by si zo strany ústavného súdu vyžadovalo podrobnú výzvu, resp. poučenie advokáta sťažovateľa, a touto výzvou, resp. poučením by ústavný súd fakticky nahradzoval úkon právnej služby, ktorý je povinný vykonať advokát, ako aj vzhľadom na existenciu ďalších dôvodov odmietnutia ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd sťažovateľa, resp. jeho advokáta nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti.

41. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu